

УДК:504.064:629.331

Хрутьба В.О., Вайганг Г.О. (Україна, Київ)**ПАРАДИГМА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТРАНСПОРТНО-ДОРОЖНЬОГО ГАЛУЗІ УКРАЇНИ**

Ключове геополітичне становище України у забезпеченні найкоротших транспортних маршрутів у Євразійському регіоні, наявність розгалуженої мережі залізниць та автомобільних доріг, незамерзаючих морських портів на Чорному, Азовському морях та в гирлі Дунаю визначають велику роль національного транспортного комплексу як інфраструктури не тільки зовнішньоекономічних зв'язків України, але й важливої складової глобальної транспортно-комунікаційної системи, яка забезпечує динамічний розвиток світової торгівлі [1].

В той самий час, транспортно-дорожня галузь є джерелом забруднення навколишнього середовища і створює одну з найважливіших екологічних проблем, яка характеризується значним негативним впливом на екосистеми та здоров'я населення через потрапляння у довкілля значних обсягів забруднюючих речовин.

Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки в здійснюється за двома основними напрямками: з одного боку – екологічним законодавством, що висуває загальні вимоги до здійснення будь-якої господарської діяльності, а з другого – спеціальним законодавством щодо правового регулювання суспільних відносин, які складаються в транспортно-дорожній галузі. Обидва напрямки інколи не узгоджуються, існують прогалини в законодавстві, використовуються застарілі стандарти та вимоги в галузі автомобільного транспорту, від яких світова спільнота уже відійшла. Це, в свою чергу, не дозволяє забезпечити конституційне право кожного на безпечне для життя і здоров'я довкілля, породжує значні складнощі у забезпеченні охорони навколишнього природного середовища не дозволяє ефективно виконувати свої природоохоронні функції [2].

Парадигма підвищення рівня екологічної безпеки в транспортно-дорожній галузі визначає початкову концептуальну схему управління безпекою на транспорті, формування системи понять, що відтворює осмислення значних рис дійсності, модель постановки проблем та вибору необхідних методів та шляхів її вирішення. Сучасна парадигма управління екологічною безпекою на транспорті акцентує свою увагу на пріоритетності вимог екологічної безпеки, обов'язковості додержання екологічних стандартів і нормативів у транспортній діяльності, запобіганню забруднення довкілля та негативного впливу на людське здоров'я внаслідок інтенсивного розвитку автомобільного транспорту. Основою екологічної безпеки є партнерські принципи взаємодії між людиною та довкіллям, зміна системи цінностей, світогляду - з антропоцентричного на екоцентричний. Парадигма підвищення рівня екологічної безпеки на транспорті дозволяє формувати моделі, методи, методики, способи та засоби екологічного управління транспортною діяльністю для зниження рівня техногенного навантаження транспорту довкілля для впровадження стратегії сталого розвитку транспорту в Україні.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Транспортної стратегії України на період до 2020 року [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2010 р., N 2174-р., Київ – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2174-2010-%D1%80> – Заголовок з екрану.

2. Бригадир І.В. Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки в галузі автомобільного транспорту : автореф. дис... канд. наук: 12.00.06 / І.В.Бригадир; Нац. Юрид. акад. України ім.Я.Мудрого. – Харків, 2008. – 20 с.